

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Mevrouw C.J. Schouten

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC DEN HAAG

Den Haag, 12 juni 2019

Onze referentie: RDA.2019.132

Betreft: Reactie RDA adviesaanvraag n.a.v. consultatie aanvullingsbesluit Natuur

Geachte mevrouw Schouten,

In het kader van de consultatie van het ontwerp-Aanvullingsbesluit natuur onder de in voorbereiding zijnde Omgevingswet zijn bij het ministerie van LNV enige reacties ontvangen die betrekking hebben op het gebruik van middelen en methoden voor het vangen en/of doden van vogels. U heeft de Raad voor Dierenaangelegenheden (RDA) gevraagd om zijn zienswijze te geven over ethische en dierenwelzijnsaspecten bij deze middelen en methoden.

In een gesprek met uw medewerkers is de adviesaanvraag verder geconcretiseerd. Het gaat over het vangen van vogels met de zogenaamde 'bal-chatri' methode en het doden van vogels door middel van cervicale dislocatie en slag-, steek-, en snijwapens. In 2016 gaf de RDA zijn zienswijze over het dierenwelzijn en andere ethische aspecten van deze en een aantal andere gespecificeerde hulp-, vang- en dodingsmiddelen voor vogels. Deze zienswijze was onderdeel van de afweging en het besluit van uw ambtsvoorganger om de methoden al dan niet toe te staan.

Voor de volledigheid, de RDA is evenals in 2016 niet gevraagd om een integrale analyse te maken van alle van belang zijnde aspecten bij de besluitvorming. Economische aspecten, uitvoerbaarheid, alternatieven, noodzaak tot vangen of doden en zo verder zijn niet in de voorliggende beschouwing betrokken.

De RDA heeft begrip voor de uitvoerders die de besluiten tot vangen en doden in de praktijk moeten brengen en waardeert hun grondhouding om onnodig lijden van het dier ten gevolge van het ingrijpen zoveel mogelijk te beperken. Enige welzijnsaantasting bij lokken, vangen en/of doden van dieren is onvermijdelijk.

Als het (alleen) gaat om het welzijn van het dier dan zijn er voor de bal-chatri, cervicale dislocatie en slag-, steek-, en snijwapens vanuit de literatuur, de reacties uit de consultatie en praktijkinzichten geen redenen om de eerdere zienswijze van de RDA te wijzigen. De uitgangspunten, conclusies en aanbevelingen uit de eerdere zienswijze zijn nog steeds van kracht.

Bal-chatri

In de consultatiereacties wordt over de bal-chatri genoemd dat deze vangkooi altijd gebruik wordt met behulp van levende lokdieren, omdat de roofvogels er anders niet op af komen.

Over het gebruik van levende lokdieren gaf de RDA in 2016 aan dat er een aanzienlijke welzijnsaantasting optreedt van het prooidier zowel door stress van de opsluiting als de levensbedreigende nabijheid van de predator. Het protocol dat is opgesteld voor de bal-chatri beoogt welzijnswaarborgen te geven voor het vangen van vogels en het gebruik van levende lokdieren. Ik waardeer het initiatief om het inbreuk op het welzijn van de dieren te beperken en te borgen. De Raad ging bij de eerdere beoordeling er reeds vanuit dat de toepassing zo diervriendelijk mogelijk werd uitgevoerd en beide dieren goede zorg ontvingen. Ondanks het protocol zal het lokdier in de bal-chatri nog steeds stress ervaren en een aanzienlijke welzijnsaantasting ondervinden.

Zoals gezegd, in 2016 heeft de Raad de 'bal-chatri' alleen beoordeeld op de gevolgen voor dierenwelzijn en andere ethische aspecten.

Cervicale dislocatie en slag-, steek- en snijwapens

Het hanteren van de vogels bij cervicale dislocatie en slag-, steek- en snijwapens zorgt voor angst en stress. De werking is niet altijd gegarandeerd en afhankelijk van het wapen en de bedrevenheid van de uitvoerder.

De reacties uit de consultatie over cervicale dislocatie en slag-, steek- en snijwapens gaan in op praktische belemmeringen en op de risico's die kleven aan het alternatief, het gebruik van het geweer bij de vangkooi, en niet over dierenwelzijnsaspecten. Volgens de consultatiereacties is dit nog de enige methode voor het doden bij een vangkooi, wanneer de toepassing van cervicale dislocatie en het gebruik van slag-, steek- en snijwapens wordt uitgesloten. Deze laatste methoden zijn immers alleen toegestaan in noodsituaties en daarvan is volgens de rechter geen sprake bij gebruik van vangkooien.

De Raad ziet geen redenen om de eerdere beoordeling van cervicale dislocatie en slag-, steek-, en snijwapens uit 2016 aan te passen. Net zoals in 2016 heeft de Raad alleen beoordeeld op de gevolgen voor dierenwelzijn en andere ethische aspecten van de genoemde methoden.

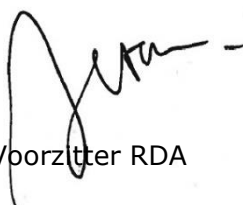
Als er op dit moment geen werkbare methoden en werkwijzen voor het doden voorhanden zouden zijn (én het doden is noodzakelijk) dan is het zoeken naar een alternatieve praktijk onvermijdelijk. Ik sluit niet uit dat daarin ook de toepassing van voornoemde methoden weer de revue zullen passeren maar in dat geval moeten toch voorzieningen worden getroffen die de risico's op lijden aanzienlijk reduceren. Ik denk dan in ieder geval aan de precieze omschrijving van de toegestane middelen en aan bekwaamheid van de uitvoerder, bijvoorbeeld door scholing, training en/of ervaring.

Tot slot

De Raad hoopt met voorliggende zienswijze te kunnen bijdragen aan uw besluitvorming omtrent het Aanvullingsbesluit Natuur. De RDA wenst u hierbij veel succes en is graag bereid zijn zienswijze toe te lichten.

Hoogachtend,

Mr. Drs. J. Staman

Voorzitter RDA